

PARTNERSKAPSAVTALE OM AREAL- OG TRANSPORTUTVIKLING I INNHERREDSBYEN 2023-27

Sammen for attraktivitet og grønne reiser

1. Parter i avtalen

Denne avtalen om areal- og transportutvikling i Innherredsbyen er inngått mellom følgende parter:

- Frosta kommune
- Inderøy kommune
- Levanger kommune
- Snåsa kommune
- Steinkjer kommune
- Verdal kommune
- Innherred interkommunale politiske råd
- Trøndelag fylkeskommune

Øvrige partnere som deltar i samarbeidet:

- Statens vegvesen
- Nye Veier AS
- Jernbanedirektoratet
- AtB AS
- Statsforvalteren i Trøndelag

De statlige etatene deltar i samarbeidet i kraft av sin sektorkompetanse. I de tilfeller der Innherredsbyen uttaler seg til statlige planprosesser vil statsetatene ikke være en del av uttalelsen. Dette vil i så fall fremgå i den enkelte sak.

Dersom partene er enige om det, kan andre parter inviteres til å delta i samarbeidet og slutte seg til avtalen.

2. Bakgrunn for avtalen

Areal- og transportpolitikken formes av kommunene, fylkeskommunen og av staten. Det er derfor viktig at forvaltningsnivåene samarbeider på grunnlag av felles mål og strategier.

Innherredsbyen er en flerkjernet og kompakt regionby bestående av kommunene Steinkjer, Verdal, Levanger, Frosta, Inderøy og Snåsa, med ca. 70 000 innbyggere.

- Felles areal- og transportstrategi for Innherredsbyen ble endelig vedtatt av Trøndelag fylkeskommune 05.10.2021. Forut for dette hadde en samlet styringsgruppe i Innherredsbyen, med representanter fra alle parter nevnt i kapittel 1 (Nye Veier, BaneNor og ATB er nye partner), har anbefalt strategien. Alle 6 kommuner i Innherredsbyen har i tillegg sluttet seg til strategien gjennom egne politiske vedtak, det er videre foretatt avklaringer om at Innherred politiske råd er det organet som følger opp arbeidet på vegne av kommunene. Her er strategien: [Felles areal- og transportstrategi for Innherredsbyen 2021-2040](#).

Det framgår av strategien at den skal følges opp med en forpliktende samarbeidsavtale: «For å sikre at strategiarbeidet videreføres, bør partene inngå en samarbeidsavtale med sikte på å inngå forpliktelser om arbeids- og ansvarsdeling og om finansiering av tiltak».

Partnerskapsavtalen er i tråd med øvrige målsettinger for Trøndelag fylkeskommune i [Trøndelagsplanen 2019-2030](#), og Innherredsstrategien som setter overordnet retning for samarbeidet i Innherred interkommunale politiske råd [Innherredsstrategien](#)

3. Hensikten med avtalen

Formålet med samarbeidsavtalen er å beskrive, formalisere og avklare forpliktelser i samarbeidet mellom partene i avtalen.

I Felles areal- og transportstrategi for Innherredbyen er hensikten med en samarbeidsavtale definert slik:

- Oppfølging av felles strategi for areal- og transportutviklingen, særlig et arbeid for å etablere belønningsordning / byvekstavtale som kan bidra til å finansiere investeringer i infrastruktur og drift av kollektivtrafikken.
- Langsiktig politikk som grunnlag for prioritering av tiltak på kort og lang sikt.
- Samhandling mellom forvaltningsnivåene, særlig areal- og samferdselsmyndighetene, for å sikre helhetlige løsninger og økt forutsigbarhet.
- Samhandling mellom kommunene i Innherredsbyen.

Det er også et formål å se areal- og transportsamarbeidet i sammenheng med øvrige utviklingsområder for kommunene og fylkeskommunen for eksempel knyttet til bolyst, næringsutvikling med mer, og ut fra dette jobbe for tettere samarbeid i form av for eksempel utviklingsavtaler med staten som regionvekst eller tilsvarende.

Samarbeidet vil også ha overføringsverdi til andre deler og regioner i Trøndelag.

4. Hovedprinsipp for samarbeidet

Partene i denne avtalen inngår i et langsiktig samarbeid om felles areal – og transportutvikling for Innherredsbyen som skal sikre en mer konkurransedyktig og bærekraftig region.

Samarbeidet skal baseres på følgende prinsipper:

- Samarbeidet er mellom selvstendige og likeverdige parter.
- Konsensus legges til grunn for anbefalinger og tilrådninger. Konsensus betyr ikke nødvendigvis at alle er enig i alt, men det betyr at ingen motsetter seg en kompromissløsning. Unntaksvis kan det likevel være slik at partene er uenige om ensak. Da bør det fremgå av den aktuelle sak hva partene er uenige om og hvordan samarbeidet skal forholde seg til dette fremover.
- De statlige etatene slutter seg til avtalen og bidrar ut fra sin sektorkompetanse. Samtidig vil de statlige etatene gjennom samarbeidet få informasjon om lokale og regionale forhold.

- Samarbeidet baseres på en dialog- og kunnskapsbasert tilnærming.

5. Mål og visjon for samarbeidet

Visjon

Innherredsbyen skal utvikles til en konkurransedyktig, attraktiv og bærekraftig bo- og arbeidsmarkedsregion.

Konkurransedyktig; gjennom å samarbeide bedre og utfylle hverandre på nye måter slik at Innherredsbyen som arbeidsmarkedsregion utvides og utvikles.

Attraktiv; gjennom at kommunene legger til rette for gode tjenester og samhandler med næringslivet slik at det utvikles urbane småbyer og levende grender.

Bærekraftig; ved at vi gjennom samarbeid får bedre kunnskap om samlet arealdisponering og at den enkelte kommune kan planlegge arealbruken bedre.

Overordnede målsettinger:

For at Innherredsbyen, som en samlet region nord for Trondheim, skal bli mer konkurransedyktig og bærekraftig, må framtidig arealutvikling i sterkere grad samordnes med framtidige investeringer i et miljøvennlig transport-tilbud. Samordning av arealbruk og transport er helt nødvendig dersom en større andel av reisene skal kunne foregå med miljøvennlige transportmidler som gange, sykkel og kollektivtransport (tog, buss og båt).

Innherredsbyen er et samarbeid for å oppnå målene i vedtatt areal- og transportstrategi for regionen, og følge opp aktuelle tiltak. Bærekraftig arealbruk og bedre koordinering av transporttilbudet skal gi økt attraktivitet og bidra til balansert utvikling i Trøndelag.

- Regionen når nasjonale og regionale klima-, transport- og arealmål.
- Innherredsbyen utvikles til mer attraktivt og funksjonelt bo – og arbeidsmarked.
- By- og tettsteder utvikles til kompakte og levende sentrumsområder.
- Regionen oppnår økt konkurransekraft i nasjonale prioriteringer av samferdselsprosjekter (NTP).
- Sentrene har gode knutepunkter som sikrer enkle overganger og sammenhengende («sømløst») transporttilbud.
- Sykling, gange og kollektivtransport gis konkurransefortrinn.

I tillegg er det viktig for samarbeidet å:

- Bidra til en mer forpliktende samordning av areal- og transportutviklingen som følger opp lokale, regionale og nasjonale mål.

- Sikre et godt, kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag for folkevalgte i kommunene og i fylkeskommunen, samt for andre myndigheter og sektorer, for å bidra til helhetlige løsninger og økt gjennomføringskraft.
- Samarbeidet skal bidra til å tilfredsstillere nasjonale forventninger knyttet til mulig søknad / forhandlinger om samarbeid med staten, om relevante ordninger for styrket finansiering av «grønne reiser» og bærekraftig arealbruk.
- Øke Innherredsregions bostedsattraktivitet, gjøre regionens eksportbedrifter i stand til å konkurrere internasjonalt og sørge for effektive mobilitetsløsninger mellom byene.
- Øke trafikksikkerheten til alle trafikanter og være med å bidra til 0-visjonen om antall drepte trafikanter.

Viktige strategiske grep for framtidig utvikling er:

Knytte sammen: Transportsystemet inklusive digital infrastruktur må utvikles i tråd med mål for Innherredsbyen om å knytte kommunene tettere sammen med hverandre og med resten av Trøndelag.

Attraktive steder: Stedsutvikling bør særlig støtte opp om framtidige jernbaneinvesteringer og et bedre togtilbud. Byene og kommunesentrene bør utvikles til levende og attraktive steder med urbane kvaliteter som tiltrekker unge tilflyttere, «hjemflyttere» og bedrifter. Sterke byer og kommunesentre gir også et bedre grunnlag for levedyktige grender og bygder.

Effektive overganger til kollektivtransport: Knutepunkter av ulike typer og på ulike steder bør utvikles for å sikre at alle får enkel tilgang til et regionalt kollektivtilbud – med tog, buss eller båt. Særlig på lengre reiser mellom de største byene og tettstedene i Innherred og på reiser mellom Innherred og Trondheim kan kollektivtransport være konkurransedyktig med privatbil.

Enklere å gå, sykle og reise kollektivt: Bil vil også i fremtiden spille en viktig rolle i Innherredsbyen på strekninger der det ikke er tilgjengelig et godt kollektivtilbud. Det er imidlertid nødvendig å utvikle strategier som reduserer bilavhengigheten og som gjør det enklere å velge å gå, sykle eller reise kollektivt. Selv om teknologiutvikling kan redusere ulempene med bilbruk, tar personbiler mye plass når de er parkert og bidrar ikke til trivelige uteområder i byer og tettsteder. Biltrafikk kan tidvis forårsake trengsel og forsinkelser på flaskehalsen i veinettet. Trafikk gir uheldige miljøeffekter i form av støy og forurensning og kan skape trafikkfarlige situasjoner for myke trafikanter. Reisevaneundersøkelsen viser at innbyggere i Innherredsbyen foretar mange korte turer i løpet av en dag, flere av disse bør i fremtiden kunne skje til fots, med sykkel / el-sykkel eller andre former for mikromobilitet.

6. Oppgaver

Målsettingene for Innherredsbyen er ambisiøse og krever en arena for god samordning av strategier, planer og tiltak for å sikre måloppnåelse. En oppfølging gjennom nye regionaleplaner og strategier, samt handlingsprogram for fylkesveger og Nasjonal transportplan (NTP), vil være viktig. I tillegg vil det være viktig med god forankring i kommunenes overordnede strategier og planer, som for eksempel revisjon av planstrategier og kommuneplaner.

Felles areal- og transportstrategi for Innherredsbyen inneholder et ambisiøst

handlingsprogram. Oppgavene i samarbeidet vil hovedsakelig være knyttet til oppfølging av handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet skal følge opp strategiene både på kort og lang sikt.

Handlingsprogrammet har to deler: Overordnede samordningsoppgaver og oppgaver for oppfølging av arealstrategier, samt oppgaver for oppfølging av transportstrategier.

Det vil være behov for å prioritere og sikre finansiering for gjennomføring av tiltakene i handlingsprogrammet. En løpende prioritering av de ulike tiltakene i handlingsprogrammet vil gjøres gjennom en aktivitetsplan som revideres årlig.

I tillegg kan samarbeidet omfatte:

- Iverksette felles utredninger
- Nettverksbygging
- Gjennomføre dialog- og kunnskapssamlinger
- Sikre best mulig samordning, forankring og framdrift av prioriterte planer, prosjekter og fysiske tiltak
- Utarbeide felles uttalelser til nasjonale planprosesser, herunder Nasjonal transportplan
- Arbeide fram et faglig grunnlag for søknad / forhandlinger om belønningsavtale eller byvekstavtale med staten for å styrke «grønne» reiser og bærekraftig arealbruk

7. Organisering

Partnerskapsarena

Det etableres en partnerskapsarena for partene i samarbeidet og de aktørene som har sluttet seg til samarbeidet for Innherredsbyen.

Arenaen settes en til to ganger per år, og legges til Innherred interkommunale politiske råds møtepunkter. Her møter politisk ledelse i regionrådet, Frosta kommune og Trøndelag fylkeskommune, og administrativ ledelse fra samarbeidsaktørene Jernbanedirektoratet, Bane NOR, Statens vegvesen, Statsforvalteren, AtB og Nye Veier.

Styringsgruppe

Styringsgruppen består av kommunedirektører i de samarbeidende kommunene, daglig leder i Innherred interkommunale politiske råd, og aktuelle direktører fra fylkeskommunen.

Mandat for styringsgruppen:

- Være styringsgruppe for arbeidet knyttet til oppfølging av vedtatt felles areal- og transportstrategi for Innherredsbyen
- Gi anbefalinger til formelt organ (kommunestyre, fylkesting og

utvalg i fylkeskommunen og statlige etater) for beslutninger i etterkant

- Følge opp budsjett og bruk av midler

Styringsgruppen konstituerer seg selv og bestemmer nærmere representasjon og sammensetning.

Sekretariat

Det etableres et fast sekretariat for å sikre gjennomføring av partnerskapsavtalen.

Sekretariatet ledes av kommunene og Innherred interkommunale politiske råd. Det engasjeres en ressurs for å drive arbeidet. Sekretariatet kan invitere inn aktuelle ressurser ved behov.

Administrativ samarbeidsgruppe

Det etableres en fast samarbeidsgruppe for oppfølgingen av Innherredstrategien. Andre aktører enn samarbeidspartnere fra strategiarbeidet, kan etter behov inviteres inn isamarbeidet.

Deltagere i samarbeidsgruppen må sikre bredforankring av det faglige arbeidet i egen organisasjon.

8. Økonomi og rapportering

Det er behov for å avsette midler til drift av partnerskapet for å sikre nødvendig oppfølging og utviklingskraft i arbeidet. Det er ønskelig med delfinansiering fra alle parter. Midler til fysiske investeringer omfattes ikke av denne avtalen.

Finansiering av samarbeidet avklares innen årsskifte 2023-24.

Samarbeidet under denne avtalen kan for eksempel basere seg på følgende hovedmodell for finansiering og rapportering:

- Spleiselag mellom partene i avtalen for eksempel knyttet til kunnskapsgrunnlag og utredninger
- Drift/ basisfinansiering av samarbeidet og sekretariatet: Fordeling mellom kommunene på fast sum og sum per innbygger
- Statsetatene bidrar gjennom medvirkning i dialogsamlinger som bidrar til faglig utvikling og eventuelt gjennom medfinansiering av utredninger som er relevant for egen part
- Enkeltprosjekter som ikke inngår i prosjektbistanden dekkes i hvert enkelt tilfelle avdeltagende parter med den kostnadsfordelingen partene blir enige om. Det inngås skriftlige avtaler om dette for hvert enkelt prosjekt
- De samarbeidende parter dekker egne kostnader til sine deltakere/representanter i arbeidet underlagt denne avtalen
- Innherredsbysamarbeidet skal fremlegge årsrapport for avtalepartene

9. Avtalepartenes ansvar og forpliktelser

Hver av partene i denne avtalen er forpliktet til å stille til disposisjon den nødvendige kompetanse, kapasitet og økonomiske midler som følger av denne avtalen, jfr kapittel 8.

Hver av partene er forpliktet til aktivt å arbeide for å støtte opp om samarbeidet og de mål og strategier det er basert på.

10. Oppsigelse av avtalen

Dersom en eller flere av avtalepartnerne sier opp avtalen, vil styringsgruppen vurdere om avtalen må endres som følge av dette. Oppsigelse av avtalen fra en av partene må skje med minst ett års varsel gjeldende fra 1. januar.

11. Endring av avtalen

Hver av partene kan be om revidering av avtalen. Endring av avtalen krever tilslutning av samtlige parter.

12. Avtalens varighet

For å nå målsettingene knyttet til Innherredsbystrategien legges det opp til et langsiktig samarbeid. Avtalen varighet settes i første omgang til 5 år med en felles intensjon om å forlenge avtalen. Beslutning om forlengelse av avtalen skal skje senest ett år før avtalen utløper.

Dato og sted: *Innherred 08.12.23*

Ande Leikanger
Frosta kommune

Ann-Elisabeth T. Kristiansen
Inderøy kommune

Alita Raul Sand
Levanger kommune

Gjermund H. Eggen
Snåsa kommune

Arvid Thorsen
Steinkjer kommune

Arvid Samuelsen
Verdal kommune

Innherred interkommunale politiske råd

A handwritten signature in blue ink, reading "James Ivar Hallem". The signature is written in a cursive style with a large initial 'J'.

Trøndelag fylkeskommune